

COVID 19 SALGINI SEBEBİYLE PLANLANAN YENİ TEDBİRLER

1. Giriş

COVID-19 salgınının önlenmesi ve etkilerinin azaltılması amacıyla ülkemizde ve dünya genelinde sosyal ve ekonomik hayata ilişkin birtakım tedbirler alınmaktadır. Bu kapsamda çeşitli kanunlarda düzenleme ve değişiklikler yapılması ile ilgili torba yasa yayımlanacaktır. Söz konusu torba yasanın taslağında yer verilen bazı düzenlemeler özet olarak aşağıda yer almaktadır.

- 1) Bazı şartları taşıyan işçilere “Nakdi Ücret Desteği” verilecektir.
- 2) İş Sözleşmesinin Feshi Yasağı getirilerek “Geçici İstihdam Güvencesi” sağlanacaktır.
- 3) Faaliyetlerin Ar-Ge Tasarım Merkezi ile Teknoloji Geliştirme Bölgeleri dışında gerçekleştirilmesinin zorunlu olduğu mücbir sebep hallerinde indirim, istisna, destek ve teşviklerin uygulanmasına devam edilecektir.
- 4) Anonim şirket ve Limited şirketlerde Genel Kurullar faaliyet dönemini izleyen 5. Ayın sonuna kadar yapılabilecektir. Buna paralel olarak denetçi seçimi de faaliyet dönemini izleyen 5. Ayın sonuna kadar gerçekleştirilebilecektir.
- 5) Sermaye şirketleri 31/12/2020 tarihinin sonuna kadar 2019 yılı net karının %25’inden fazlasını dağıtamayacaktır.
- 6) Olağan genel kurulun toplantıya çağrılmaması halinde sorumlulara idari para cezası uygulanacaktır.

2. ÜCRETSİZ İZİNE AYRILANLARA GÜNLÜK 39,24 TL DESTEK VERİLECEK

25/8/1999 tarihli ve 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanununa eklenecek Geçici Madde 24’e göre bazı şartları taşıyan işçilere nakdi ücret desteği verilecektir.

Covid -19 salgın hastalığının olası etkileri dikkate alınarak;

- ✚ 4857 sayılı İş Kanunu’nun geçici onuncu maddesi çerçevesinde ücretsiz izne ayrılan işçilere,
- ✚ 15/3/2020 tarihinden sonra işten çıkarılmış olup, Kanunun diğer hükümlerine göre işsizlik ödeneğinden istifade edemeyen işçilere,

4857 sayılı İş Kanunu’nun geçici 10 uncu maddesi çerçevesinde belirlenen fesih yasağı süresince **Fondan her gün için 39.24 TL nakdi ücret desteği verilmesi** öngörülmektedir.

Ücretsiz izne ayrılarak ücret desteğinden yararlanan işçinin işveren tarafından fiilen çalıştırılmaya devam ettiğinin tespiti halinde 5510 sayılı Kanununun 102. maddesinde belirlenen **idari para cezaları 4 katı olarak uygulanacaktır.**

Bu madde kapsamında verilecek nakdi ücret desteğinden yararlanma süresini Cumhurbaşkanı 6 ay süreyle uzatmaya yetkilidir.

3. GEÇİCİ İSTİHDAM GÜVENCESİ - 3 AY SÜREYLE İŞÇİ ÇIKARILAMAYACAK.

22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanunu'na eklenen Geçici Madde 10'a göre işçilere Geçici İstihdam Güvencesi getirilecektir.

Geçici İstihdam Güvencesi

Bu Kanunun kapsamında olan veya olmayan her türlü işçinin iş sözleşmesi, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 3 ay süreyle **"Ahlak ve İyi Niyet Kurallarına Uymayan Haller ve Benzeri Sebepler"** dışında işveren tarafından feshedilemeyecektir.

Fesih yasağı uygulanan hallerde işveren işçiyi ücretsiz izne ayırabilecektir.

Bu madde kapsamında belirlenen fesih yasağı süresini Cumhurbaşkanı 6 ay süreyle uzatmaya yetkilidir.

4. AR-GE MERKEZİ DIŞINDAKİ ZORUNLU ÇALIŞMALAR DA TEŞVİK KAPSAMINA ALINIYOR.

28/2/2008 tarihli ve 5746 sayılı Araştırma, Geliştirme ve Tasarım Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanunun 3. maddesine eklenen fıkra ile **"Faaliyetlerin Ar-Ge ve Tasarım Merkezi dışında yapılmasının zorunlu hale geldiği durumlarda da İndirim, İstisna, Destek ve Teşviklerin devam etmesi"** öngörülmüştür.

5. TEKNOLOJİ GELİŞTİRME BÖLGELERİ DIŞINDAKİ ZORUNLU ÇALIŞMALAR DA TEŞVİK KAPSAMINA ALINIYOR.

26/06/2001 tarihli ve 4691 sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu geçici 2'nci maddesine eklenen fıkra ile "ile **"Faaliyetlerin Teknoloji Geliştirme Bölgeleri dışında yapılmasının zorunlu hale geldiği durumlarda da İndirim, İstisna, Destek ve Teşviklerin devam etmesi"** öngörülmüştür.

6. ŞİRKET GENEL KURUL DÜZENLEMELERİNDE DEĞİŞİKLİKLER

- ✚ 6102 sayılı Kanunda yapılan değişiklikle anonim ve limited şirketlerin **genel kurullarının faaliyet döneminin ilk 5 ayı içerisinde yapılabilmesi sağlanacaktır.**
- ✚ Olağan genel kurul toplantılarının **faaliyet dönemini izleyen beşinci ayın sonuna kadar** yapılması öngörüldüğünden **denetçi seçimi** de bu süre içerisinde gerçekleştirilebilecektir.
- ✚ 6102 sayılı Kanunda belirlenen sürede olağan genel kurulu toplantıya çağırmayan yönetim kurulu üyeleri ile limited şirket müdürleri hakkında **idari para cezası uygulanması öngörülmüştür.**
- ✚ Kamu kurum ve kuruluşlarınca veri tabanına kaydedilmek üzere imzası alınan kimselerin imzalarının, Ticaret Bakanlığı tarafından ilgili kurum ve kuruluştan elektronik ortamda alınarak ticaret sicili müdürlüğüne görüntülenebilmesine ve ticaret sicili dosyasında saklanabilmesine imkân sağlandığı hallerde **imza beyanı aranmaması öngörülmüştür.**

7. KÂR DAĞITIMI KANUN YOLUYLA SINIRLANDIRILYOR.

- ✚ Devlet, il özel idaresi, belediye, köy ile diğer kamu tüzel kişilerinin pay sahibi olduğu şirketler hariç olmak üzere; Sermaye şirketlerinin, 31/12/2020 tarihine kadar dağıtabilecekleri nakit kâr payı tutarı **2019 yılı net dönem kârının %25'ini aşamayacaktır.** Genel kurulca yönetim kuruluna kâr payı avansı dağıtım yetkisi verilemeyecektir.
Genel kurulca 2019 yılı hesap dönemine ilişkin kâr payı dağıtım kararı alınmış ancak henüz pay sahiplerine ödeme yapılmamışsa veya kısmi ödeme yapılmışsa, 2019 yılı net dönem kârının %25'ini aşan kısma ilişkin ödemeler 31/12/2020 tarihinin sonuna kadar ertelenecektir.

8. FAHİŞ FİYAT VE STOKÇULUK TANIMI YAPILYOR VE CEZA GETİRİLİYOR.

Perakende Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanuna ilave ile tanımlar yapılıyor.

Fahiş fiyat

Ek Madde 1 – (1) Üretici, tedarikçi ve perakende işletmeler tarafından girdi maliyeti ve döviz kuru artışı gibi haklı bir gerekçe olmaksızın bir mal veya hizmetin satış fiyatında aşırı artış yapılamaz.

CEZASI : 10.000 Türk Lirasından 100.000 Türk Lirasına kadar

Stokçuluk

Ek Madde 2 – (1) Üretici, tedarikçi ve perakende işletmeler tarafından fiyat artışı beklentisi veya benzeri sebeplerle mal satışından kaçınılamaz; piyasada darlık yaratıcı, piyasa dengesini ve serbest rekabeti bozucu faaliyetler ile tüketicinin mallara ulaşmasını engelleyici faaliyetlerde bulunulamaz.

CEZASI : 50.000 Türk Lirasından 500.000 Türk Lirasına kadar

9. KREDİ KURULUŞLARI İLE MÜŞTERİLERİ UZAKTAN İLETİŞİM ARAÇLARIYLA SÖZLEŞME YAPABİLECEK.

Sözleşmelerin yazılı olarak veya uzaktan iletişim araçlarıyla mesafeli olarak ya da Kurulun yazılı şeklin yerine geçebileceğini belirlediği ve bir bilişim veya elektronik haberleşme cihazı üzerinden gerçekleştirilecek diğer yöntemler yoluyla kurulabilmesi öngörülmektedir.

Böylelikle, bankalar ile müşteriler arasında ilk defa sözleşme ilişkisi kurulması esnasında bankaların potansiyel müşterilerle yüzyüze gelme ihtiyacının ortadan kaldırılması ve sürecin dijital ortamda başlayıp dijital ortamda sonlanmasının önünün açılması amaçlanmaktadır.

Bu kapsamda düzenleme yapılan kanunlar;

5411 Sayılı Bankacılık Kanunu

5464 Sayılı Banka Kartları Ve Kredi Kartları Kanunu

6361 Sayılı Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman Şirketleri Kanunu

10. MÜCBİR SEBEP HALLERİNDE HAZİNE ARAZİLERİ İÇİN ÖDENECEK KİRA VE ECRİMİSİL BEDELLERİ ERTELENİYOR.

4706 sayılı Hazineye Ait Taşınmaz Malların Değerlendirilmesi Kanununda yapılan değişiklik ile

- Mücbir sebep olarak değerlendirilen doğal afetler, ülkede genel veya kısmi seferberlik ilanı, genel veya kısmi grev, lokavt gibi kısmi hak kullanımından doğan imkânsızlıkların meydana gelmesi, bulaşıcı hastalık, salgın gibi olayların çıkması ve benzeri hâllerde
- Hazine taşınmazlarına ilişkin olarak sözleşmeye istinaden ödenmesi gereken (satış, kira, ön izin, irtifak hakkı, kullanma izni, hasılat payı vb.) bedeller ile
- Ecrimisil bedellerinin
 - Mücbir sebep halinin devamı süresince alınmaması, erteleme, indirim, taksitlendirme yapılması, bu işlemlere ilişkin faiz alınmaması veya yürürlükteki faiz oranından daha düşük faiz oranının uygulanması konularında ve diğer hususlarda Çevre ve Şehircilik Bakanlığına yetki veriliyor.